

Akai'nin Özel Kilimi

Ursula Nafula
Catherine Groenewald

Türkçe: Merâl Alisa

Yetişkin Okuyucular

3 Tartışma Seviyesi Çocuğunuz için uygun bir seviye seçin. Soru sorarken veya yorum yaparken, çocuğunuzun düşünmesi için ona zaman tanıyın. Çocuğunuz bocaladığında, cevap konusunda ona yardımcı olun ve doğru cevapları, çocuğunuzun cevabına küçük açılımlar getiren sorularla veya yorumlarla sürdürün.

Seviye 1 Basit ve doğrudan sorular sorun. Sayfada gördüklerinizi işaret edip sorun; örneğin, “Oyuncak nerede? Onlar ne yapıyorlar? Onun adı ne? Onun rengi ne? Orada kaç tane top var?” gibi.

Seviye 2 Hikâyenin bu noktasıyla ilgili genel veya açık sorular sorun; örneğin, “Burada neler olduğunu görüyorsun? Bu şeyler nedir?” gibi.

Seviye 3 Hikâyenin olay örgüsü hakkında sorular sorun; örneğin, “Şimdi ne oldu? Bundan sonra ne olacak? Buna benzer deneyimlerin oldu mu veya buna benzer şeyler gördün mü? Bu olduğunda o nasıl hissediyor?” gibi.

Matematik Temaları ve Kelimeleri Bu hikâyede şekiller, renkler ve atlayarak saymalar var. Alıştırma sözcükleri: desenler, yatay sıra, daha açık renk, daha koyu renk, dikdörtgen, üçgen, yuvarlak, kenar, daire, eş merkezli daireler, sığ, soluk renkli, daha yakın, daha uzak, farklılıklar, renklerin isimleri, gökkuşağının renkleri, çift, eş, iki katına çıkarmak, ikiye bölme, üçerli ve dörderli atlayarak saymalar.

Okuyun, Konuşun ve Eğlenin! Burada sağlanan sorular ve yorumlar sadece bir başlangıçtır.

Birinci okumada, kırmızı renkteki soru ve yorumları okuyun.

İkinci okumada, mavi renkteki soru ve yorumları okuyun.

Üçüncü okumada, yeşil renkteki soru ve yorumları okuyun.

Daha sonra, çocuğunuzun ilgi alanlarını takip edin ve tartışmalarınızın eğlenceli yönlerine gitmesine izin verin.

Akai küçücük bir kızken, annesi onu güzel bir hasır kilimde uyuturdu. Bu kilimi Akai'nin teyzesi palmye yapraklarından yapmıştı.

1. Resimdeki odanın her yerindeki güzel renklere ve desenlere dikkat edin!

2. Betimleyebileceğiniz kadar çok şekli betimleyip adlandırın.

3. Sizin de birlikte uyuduğunuz, çok sevdiğiniz bir battaniyeniz veya herhangi bir şeyiniz var mı?

Kilimin parlak pembe, mavi ve yeşil renkleri vardı. Bu kilim, Akai'nin annesinin kulübesindeki diğer kilimlerinden farklıydı.

1. Akai'nin kilimindeki desenleri tartışın. Kilimin yatay sıraları daha açık ve daha koyu renkler arasında dönüşümlü olarak değişiyor. Çiftler halinde kırmızılar, yeşiller ve mavilerden oluşan yatay sıraları var.

2. Bir dikdörtgen bu sayfa gibi dört kenarlı bir şekildir. Bu kilim bir dikdörtgendir ve kilimin her bir sırasında 9 dikdörtgen olan toplam 30 adet yatay sırası vardır.

3. 9 dikdörtgenden oluşan 30 adet yatay sırada toplam 270 dikdörtgen vardır. 270'e kadar otuzar otuzar atlayarak sayabilir misiniz? Sayamazsanız, o zaman, 27'ye kadar üçer üçer sayabilir misiniz?

Akai'nin evinin etrafındaki arazi çok kuruydu, sıcaktı ve taşlarla doluydu. Çok sayıda akrepler, örümcekler ve yılanlar da vardı. Ama Akai o tehlikeli yaratıklar tarafından ısırılma tehlikesiyle hiç karşı karşıya kalmadı.

1. Yerdeki, Akai'nin etrafında olan tüm minik yaratıkları bulun. Sizce kilimi Akai'yi o tehlikeli yaratıklardan bir şekilde korumuş mudur?

2. Peki, ya siz tehlikeli şeylerle çevrilenmiş olsaydınız, siz de Akai'nin resimde görüldüğü kadar mutlu olur muydunuz?

3. Uzaktaki tepelerin yakındaki tepelere göre daha soluk ve daha açık renkte olduklarına dikkat edin. Bir resimde, genellikle, neyin daha yakın ve neyin daha uzak olduğunu anlamana yardımcı olması

için renklerin 'solukluk' derecelerini kullanabilirsiniz.

Akai'nin annesi, "Akai'nin özel kilimi Akai'yi herhangi bir zarardan korur," dedi.

1. Kilim gibi nesnelerin özel, sihirli güçleri olabileceğine inanıyor musunuz?

2. Size de sihirli bir şekilde yardımcı olduğuna inandığınız herhangi bir şeyiniz var mı?

3. Bu resimde dikdörtgenlerden başka birçok başka şekiller daha var. Resimdeki üçgenleri ve yuvarlak şekilleri bulun.

Akai zeki bir çocuktü. En yakın sığ kuyunun nerede olduğunu keşfetmişti.

1. Çok kurak bir yerde sığ bir kuyu bulmak Akai'nin köyü için çok önemli olabilir. Herkes Akai'ye çok değer veriyor olmalı!

2. Kıyafetlerinde bir sürü farklı güzel renkler var. Bu resimde gökkuşağının yedi renginden hangisinin veya hangilerinin eksik olduğunu biliyor musunuz?

3. Resimdekilerin bacaklarını ikişer ikişer sayabilirsiniz. Kollarını da aynı şekilde sayabilirsiniz. Peki, ya kol ve bacakları 'birlikte' nasıl sayarsınız? Kol ve bacakların toplamını, ikişer ikişer mi yoksa dörder dörder mi sayardınız?

Akai büyükannesinin manyatta denilen kulübesinin nerede konumlandığını da biliyordu. Akai büyükannesiyle sık sık deve sütü içmeye giderdi.

1. Bir manyatta, küçük bir yerleşim yeri, köy veya kulübedir. Akai yaşadığı yerde yolunu bulma konusunda çok iyi! Peki, siz yaşadığınız bölgede bir şeyleri bulma konusunda nasılsınız?

2. Bazı insanlar güçlü bir yön duygusuna sahiplerdir, bazılarının ise kafası kolayca karışabilir. Siz bu konuda nasılsınız?

3. Büyükannesinin kilimi Akai'nin kilimine çok benziyor. İki kilim arasında gördüğünüz bazı farklılıkları açıklayın.

Bir gün, Akai o kadar da şanslı değildi. Büyükannesinin manyattasına gitmek için yola çıktı ama tepelerde kayboldu. Akai korkmuştu.

1. Bir şeylerde ne kadar iyi olursak olalım herkes hata yapabilir. Sizin de yakın zamanda başınıza böyle bir şey geldi mi?

2. Her ne kadar kendi hatalarımızdan hoşlanmasak da onları görmezden gelmemeliyiz. Hatalar genellikle çok ilginçtir ve hataların bizlere kendimiz hakkında öğretecekleri bir sürü şey vardır.

3. Akai'nin bu resimdeki görünüşünün nesi size onun korktuğunu söylüyor?

Bir edome ağacının altına oturup yardım bekledi. Kısa süre sonra uykuya daldı ve bir rüya gördü.

1. Eğer sıcak bir günde kaybolursanız, serin ve gölgeli bir yer bulup kurtarılmayı ummak akıllıca olacaktır. Yüksek sıcaklık çok tehlikeli olabilir ve dikkatli bir şekilde ele alınmalıdır.

2. İnsanlar pek çok çeşitlerde rüyalar görürler. Bazıları korkutucu, bazıları eğlenceli, bazıları saçma ve bazıları ise çok gerçekçi görünebilir. Peki, siz ne tür rüyalar görürsünüz?

3. Resimdeki ağaçta yukarılara doğru çıktıkça, dallarının çoğunun iki dala bölünmüş bir hâlde oldukları görünüyor! Yani, 1 dal 2 olmuş, sonra o 2 dal 4 olmuş, vs. Son sayı çok çok büyük bir sayı hâline gelmeden hemen önce, bu

şekilde, daha ne kadar ileriye kadar yani en son hangi sayıya kadar 2 ile çarpabilirsiniz?

Akai'nin rüyasında gördüğü şey şuydu: Özel kiliminin üzerinde yatıyordu. Büyükannesine benzeyen bir kadın ona göz kulak oluyordu. Yaşlı kadın gülümseyip ona bir kâse deve sütü veriyordu. Akai sütü almak için elini uzatmıştı ki... İşte, tam o sırada, uykusundan uyandı.

1. Rüyalardan bir mesaj alabileceğinizi düşünüyor musunuz yoksa rüyalar size göre anlamsızlar mıdır? Sizce bu rüya Akai'ye ne anlatmaya çalışıyordu?

2. Resimde, büyükanne'nin yüzünün hemen önünde ortalanmış renkli dairelere dikkat edin. Dairelerin ortak bir merkezi olduğunda onlara 'eş merkezli daireler' denir.

3. Büyükanne'nin kıyafetlerinde ve takılarında hangi renkler tekrarlanıyor ve hangi renklerden sadece birer tane görünüyor?

Akai gözlerini yavaşça açtı. Yukarı baktığında, üzerindeki dalda küçük bir mavi kuş gördü.

1. Bazen yazarlar öykülerinde özel şeyleri sembolize ederler. Sizce mavi kuş bu hikâyede özel bir şeyi mi sembolize ediyor yoksa o özel bir anlamı olmayan mavi bir kuş mu sadece?

2. İki sayfa önce de aynı ağacı gördük ancak iki ağaç resmi arasında birkaç fark var. Kaç fark bulabilirsiniz?

3. Akai ve kuş birbirlerine bakıyorlar. Eğer birbirleriyle konuşabilselerdi, sizce ne söylerlerdi?

Akai ayağa kalktığında, küçük mavi kuş kanatlarını çırpı ve Akai'ye yol gösterdi. Akai kuşu takip etti.

1. Kuşlar hızlıdırlar ve takip edilmeleri zor olabilir. Nereye gittiğini görmek için vahşi bir hayvanı takip etmeye çalıştınız mı hiç?

2. Tehlikeli bir yerde kaybolmuş olsaydınız güvenliğinizi alışılmadık bir hayvana emanet eder miydiniz? Akai çok güveniyor gibi davranıyor.

3. Sizce nasıl sonuçlanacak? Kuş Akai'yi güvenli bir yere mi götürecektir mi yoksa Akai bu kuşun peşinden giderek daha da çok mu kaybolacak?

Akai yolun iki yöne ayrıldığı bir yere geldi. Mavi kuş, Akai'nin kilimine benzeyen bir kilim parçasını düşürdü.

1. Bir kilim parçasını düşürmek bir kuş için oldukça olağandışı bir şey. Belki de bu kuşa güvenmek o kadar da kötü bir fikir değildir. Ne düşünüyorsunuz?

2. Kuşun bu kilim parçasını başka hiçbir resimde görmedik. Bu parça nereden geldi ve kuş onu nasıl aldı?

3. Akai'nin yüzüne bakın. Yüz ifadesi onun nasıl hissettiği hakkında size ne söylüyor?

yapılan izleri tanımada gün geçtikçe daha da iyi olur musunuz?

Kilimin parçasını alıp kaldıran Akai, annesine ait olduğunu bildiği ayak izlerini gördü. Çok geçmeden, su alıp götürcekleri o sığ kuyuyu gördü.

1. Akai iyi ki o garip kuşa güvenmişti. İlgüdülerini takip ederek ve kuşa güvenerek, en nihayetinde, güvenli bir yere götürülmüştü.

2. Peki, siz de hiç olağandışı bir durumda bir şeye veya birine güvenmek zorunda kaldınız mı? Güvenmeyi seçtiğiniz insanlar konusunda çok dikkatli olmalısınız.

3. Başkalarının ayak izlerinin neye benzediğini biliyor musunuz? Yolları takip edebilmenin önemli olduğu bir yerde yaşadığınızda, çeşitli insan ve hayvanlar tarafından

Akai'nin ailesi şarkı söyleyip dans ederek, Akai'yi evlerinde karşıladılar. Çocuklarının sağ salim dönüşünü kutlamak için bir ziyafet verdiler.

1. Akai'nin sağ salim dönüşüyle onların ne kadar mutlu olduklarına bir bakın! Onların mutlu olduklarını nereden anlıyorsunuz?

2. Kıyafetlerinin çok güzel renkleri ve desenleri var. Onlardan en çok hangisini beğendiniz?

3. Bu hikâyedeki insanların çoğu sandalet giyinmişken, Akai çıplak ayakla gezmeyi çok seviyor. Siz hangisini tercih edersiniz?

Akai özel kilimine oturup lezzetli yemeklerin tadını çıkardı.

1. Korkunç bir günün sonunda, Akai çok mutlu görünüyor. Rahatsız edici bir olaydan sonra, tanıdık ve güvenli bir yere geri dönmek harika olabilir.

2. Sizin de kendinizi özellikle güvende ve rahat hissettiğiniz sevdiğiniz bir yeriniz var mı?

3. Akai'nin mutluluğu kiliminden mi yoksa kendinden mi kaynaklanıyor?

Akai's special mat

Author -- Ursula Nafula

Illustration -- Catherine Groenewald

Language -- English

Level-- First paragraphs

© African Storybook Initiative 2014

Creative Commons: Attribution 4.0

Source www.africanstorybook.org